

POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku A. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Poznaniu
o emeryturę górniczą,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 czerwca 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 17 marca 2015 r., sygn. akt III AUa 916/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił apelację A. P. od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 16 kwietnia 2014 r. oddalającego jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w przedmiocie odmowy ustalenia prawa do emerytury na podstawie art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.). Obydwa Sądy ustaliły, że ubezpieczony wykonywał pracę górniczą tylko przez uznany w organie rentowym okres 2 lat, 10 miesięcy i 24 dni. Był zatrudniony w Kopalni Węgla Brunatnego „A.” S.A. w T. od dnia 1 września 1974 r. do dnia 30 czerwca 2011 r. na stanowisku frezera, następnie nazwanym stanowiskiem mechanika obróbki skrawaniem w Oddziale Warsztatów Mechanicznych, w którym nie wykonywał pracy na odkrywce w rozumieniu art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i

rentach z FUS; nie był zatrudniony przy pracach bezpośrednio łączących się z procesami związanymi z wydobywaniem kopalin, polegającymi na pozyskiwaniu złóż siarki i węgla na odkrywce. Jego praca polegała na remoncie i wykonywaniu uszkodzonych elementów, części, podzespołów maszyn górniczych (koparek, zwalowarek, taśmociągów) w warsztatach, które wykonywały naprawy na rzecz wszystkich odkrywek KWB „A.”.

Skarga kasacyjna ubezpieczonego została oparta na podstawie naruszenia art. 50 c ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z pkt 11 i 32 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określania niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanych w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej lub renty (Dz.U. z 1995 r. Nr 2 poz. 8) przez zaniechanie wykładni pojęcia „bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych”, pominięcie w ocenie rzeczywiście wykonywanych zadań pracowniczych, a uwzględnienie miejsca ich wykonywania, błędną wykładnię podjęcia „odkrywka” i przyjęcie, że praca na odkrywce to praca na wyrobisku, podczas gdy prawidłowa wykładnia prowadzi do wniosku, że należy przez nie rozumieć odkrywkowy zakład górniczy, zespół terenów i obiektów, a nie same wyrobisko. W konsekwencji warsztat maszynowy, w którym niekiedy odwołujący dokonywał remontów głównych i podstawowych agregatów i urządzeń, znajdujący się w odległości 100 m od wyrobiska, jest obiektem, będącym integralną częścią odkrywki.

Skarżący zarzucił również naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 328 § 2 w związku z art. 382 i 391 § 1 k.p.c.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, czy praca wykonywana na stanowiskach frezera, mechanika obróbki skrawaniem i mechanika na odkrywce jest tożsama z pracą mechaników maszyn i urządzeń górniczych na odkrywce oraz mechaników zatrudnionych w stałej grupie remontowej na odkrywce, rzemieślników i innych robotników zatrudnionych stale na odkrywce przy wykonywaniu bieżących robot montażowych, konserwacyjnych i remontowych, jak ślusarze, spawacze, elektrycy, mechanicy, monterzy, wulkanizatorzy, automatycy, cieśle określonymi w

załączniku nr 2 pkt 11 i 32 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r. Jednocześnie skarżący określił skargę kasacyjną jako oczywiście uzasadnioną, gdyż Sąd, stwierdzając, że nie wykonywał pracy stale na odkrywce, nie wskazał na czym polega wykładnia pojęcia „praca stała na odkrywce” i nie wyjaśnił jaka była częstotliwość wyjazdów interwencyjnych odwołującego, nieprawidłowo przyjmując, że praca na odkrywce jest tożsama z pracą na wyrobisku.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, uchylenie poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego, zniesienie postępowania w obu instancjach, rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego, a także rozpoznanie sprawy na rozprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty jednocześnie na twierdzeniu, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, oraz że skarga jest oczywiście uzasadniona. Przyczyny te – określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. – wykluczają się; skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, iż konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego.

Niezależnie od tego praca na stanowisku frezera, następnie nazwanym stanowiskiem mechanika obróbki skrawaniem może być traktowana jest jako praca górnicza tylko wtedy, gdy polega na wykonywaniu czynności wymienionych w art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2011 r., I UK 331/10,

niepubl. i z dnia 28 kwietnia 2010 r., I UK 339/09, niepubl.). Respektowanie ustalonej przez Sąd Najwyższy wykładni art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wymagało oceny stanu faktycznego sprawy, na podstawie samodzielnej i swobodnej oceny dowodów wskazujących na rodzaj i miejsce powierzonej ubezpieczonemu pracy, ze szczególnym uwzględnieniem rzeczywiście wykonywanych zadań pracowniczych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2005 r., I PK 55/05, niepubl.).

Argumentacja Sądu drugiej instancji w przedmiocie kwalifikacji ustaleń faktycznych przez odmowę przyporządkowania prac wykonywanych przez ubezpieczonego jako odpowiadających pracy na stanowisku wymienionym w pkt 11 i 32 załącznika nr 2 do rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1994 r., wykazu stanowisk pracy, na których zatrudnienie na odkrywce w kopalniach węgla brunatnego oraz przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń węgla brunatnego uważa się za pracę górniczą nie ma cech wykładni prawa, lecz polega na ocenie prawnej ustalonych faktów, a więc należy do sfery jego stosowania. Przedstawiony w skardze kasacyjnej – jako przyczyna jej wniesienia – problem nie ma zatem znaczenia jurydycznego, a odnosi się wyłącznie do oceny stanu faktycznego sprawy, który – jak wynika z art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. – nie stanowi przedmiotu kontroli kasacyjnej.

Uwzględniając to, Sąd Najwyższy orzekł, jak w postanowieniu (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).